

Ikki meiriluti fyri at hækka skattaprocentið MEN:

Bundin uppsparing vil gera somu ella enn størri nytta

— í og við at peningurin verður bundin og ikki verður nýttur av landskassanum, sigur Atli Dam, lögmaður

Hvi verður skattaprocentið ikki hækkað, soleiðis at tær stóru inntekurnar koma at rinda sín rimiliga part av teimum tiltøkunum, sum landsstýrið nú fremur.

Hetta spyrja mong í hesum døgum. Og hava vit eisini sett Atla Dam, lögmanni, henda spurningin. Hann sigur:

— Tá ið rætturin til at draga skatt frá varð avtikið í 1978 lögdu teir borgarligu flokkarnir ógvuliga stóran dent á, at 50% markið varð varðveitt, tí hesa trygd veitti skattafrádráttarreglan júst skattgjaldarunum.

Javnaðarflokkurin hevur verið í teirri støðu síðan altíð at hava verið í samgongu við borgarligum flokkum, sum treyta sær, at skattaprocentið ikki kann fara upp um 50.

Lögmaður sigur, at tað sama er galdandi í hesi samgongu. Tað kann ikki fáast meiriluti í samgonguni fyri, at skattaprocentið fer upp um 50 í ávisum førum, hóast javnaðarflokkurin og helst eisini tjóðveldisflokkurin prinsipielt kundu gingið við til hetta.

Atli Dam vísir á, at javnaðarflokkurin tvær reisir hevur verið við til at

seta skattaprocentið upp um 50 við tí sokallað eyka 2%-skattinum, sum var á sinni fyri inntøk omanfyri eitt ávíst mark. Og tá tað ikki kundi koma uppá tal at seta skattaprocentið upp um 50, so er tað amboðið, sum eftir er til at taka, at fáa bundið ein part av teimum høgu inntøkunum, soleiðis at vit fáa eina bundna uppsparing fyri inntøk omanfyri eitt ávíst mark.

Lögmaður sigur víðari, at í eini tíð har vit ikki hbeinleiðis kunnu siga, at landskassin hevur brúk fyri hesum pengum til samfelagsrakstur, men

til at avmarka nýtisluna og til at minka um uttanlandsskuldina, vil ein bundin uppsparing gera somu nytta sum ein hækkan av skattamarkinum, ja kanska størri nytta í og við, at peningurin verður bundin og ikki nýttur av landskassanum.

So landsstýrið arbeiðir nú við at fáa sett eina tilika bundna uppsparing í gildi frá komandi ári, sigur Atli Dam.

jan

Byrðarnar skulu býtast

Vit hava spurt Atla Dam, lögmann hvørji onnur tiltøk hann metir vera neyðug fyri at fíndeila byrðarnar betri, nú lønarfólkið heldur seg bera so stóran part av byrðuni gjøgnum nýggju inntøkulógirnar. Hann sigur:

— Eg kann vísa til tær skattalógarbroytingarnar, sum vórðu gjørdar í vár. Hesar høvdu avmarkingar í avskrivningarreglunum við sær og lögdu skatt á ávisan kapitalvinning, har eingin framleiðsluøking liggur aftanfyrir.

Tað er so ætlanin at fara víðari á hesi leið og avmarka forbrúksmøguleikarnar sum vinnurekandi, hava yvir feløg og møgulega fremja smærri broytingar aftrat í avskrivningarreglunum. Sum tað mest týðningarmikla at finna vegir fyri at avmarka spekulativt sum liggur í rentuskattaskipanini, bæði skattgivingina av uppspardum peningi og sum kann misnýttast saman við teimum 42%

í rentufrádrætti í skattaskipanini.

Síðani eina kapitalstyring, sum tippir tær nógvu slúsar við peningi, sum ganga inn í samfelagið í lotuni og sum gera, at nóggur peningur er hjá bankum og aðrastaðni, ið aftur ger tað so lætt hjá fólki at læna eisini til forbrúk.

Lögmaður sigur víðari, at tá øll hesi tiltøk eru framd, so hava vit funnið eitt rættiliga avvigað býti av byrðunum, sum standast av teimum neyðugu tiltøkunum. Og hann leggur aftrat:

— Tað er at minnst til, at oljuavgjaldið kann ein tíverri venta fer at vera tikið aftur, í og við at oljuprisirnir hækka aftur. Gera teir ikki tað, so er eisini møguleiki at minka hesi oljugjöld við lóg, um tað visir seg, at tey hava hjálpt nóg mikið, tá tey hava verið í gjaldi í eina tíð sigur lögmaður at enda.

jan

Vilhelm Johannesen, landsstýrismáður:

Neyðugt at vit sjálv fremja tiltøk nú!

— soleiðis at vit kunnu basa trupulleikunum og venda búskaparligu gongdini.

— Orðaskiftið um hesa lógmansrøðuna er sjálvandi ávirkað av teimum átta inntøkulógarruppskotunum, ið landsstýrið hevur lagt fyri lögtingið, og sum verða víðgjørd á tingi júst í hesum døgum.

Umboðini fyri andstöðuflokkarnar halda fast við, at tær gott og væl 150 mió. kr., sum hesi inntøkulógarruppskot verða mett at geva, fara beinleiðis í landskassan og hervið eisini beinleiðis til almenna nýtslu.

Hetta er ikki rætt. Stórar partur av hesi upp-

hædd skal í ein almennan grunn. Hesin grunnur skal veita lán til t.d. Húsalánsgrunnin, Menn-ingargrunnin, SEV, kommunurnar o.s.fr. Við hesum sleppa grunnarnir, SEV og kommunurnar heilt ella partvís undan at taka lán uttanlands.

Andstöðan!

Valskeiðið undan hesum, sátu teir báðir stóru andstöðuflokkarnir, sambandsflokkurin og fólka-flokkurin, við ábyrgdini, ella rættari sagt, skuldu

teir eittast fyri at sita við ábyrgdini. Longu tað fyrsta árið teir sátu bóru teir inntøkulógarruppskot niðan í tingið. Hesi vórðu tá mett at geva einar 40-50 mió. kr. um árið. Men hesin peningur var so sanniliga ikki bundin á nakran hátt. Hann kom framaftur sum vøkstur á figgjarglógini og harvið fór hann til almenna nýtslu. Hetta var ta ferðina figgjarglógin frá einum ári til annað vaks við heilum 25 pst.

Teir báðir andstöðuflokkarnir skuldu heldur

ikki verið heilt ókendir við inntøkulógir og avmarkandi tiltøk annars. Eg nevndi teirra egnu inntøkulógir fyrst í seinasta valskeiði. Men hetta er ikki nóg mikið. Teir lut-

taka eisini í donskum politikki. Og har eru teir báðir føroysku andstöðuflokkarnir sera virknir. Ja, teir eru munandi meira virknir í donskum politikki enn í føroyskum politikki. Fjar

hava teir ikki bara stuðlað eina stjórn, ið hevur framliknandi tiltøk — bara nógv strangari — tiltøk, sum raka munandi harðari — teir hava ikki bara stuðlað hesa stjórn, men teir hava beinleiðis við teirra atkvøðum bjargað hesum tiltøkum igjøgnum. Slik tiltøk, framd í Danmark, fara ongantíð at bota um ta búskaparligu støðuna í Føroyum.

Tað megnaðu teir

Seinastu fyra árinu sátu hesir báðir — sambandsflokkurin og fólkaflokkurin — sum teir stóru flokkarnir í eina tríflokka samgongu her á tingi. Og hvat fingur teir av skafti tey fyra árinu?

Jú, teir megnaðu at vaksa uttanlandsskuldina úr 1 mia. kr. uppi stívar 3 mia. kr.

at vaksa gjaldsjavna-hallið úr 77 mió. kr. uppi 717 mió. kr.

at tvífalda almennu nýtisluna við at økja figgjarglógina úr umleið 700 mió. kr. uppi umleið 1400 mió. kr.

at tvífalda veðhaldsskyldurnar hjá landskassanum við at lata hesar vaksa úr 500 mió. kr. uppi 1000 mió. kr.

Og at seta pening í

Framhald á síðu 17